

[Kristen Amby.]

altsaa med andre Ord et Mandat paa færre Stemmer end i en tætbeholdet Egn, har man forfusket dette Princip, hvis man ikke samtidig fastholder den forholdsmæssige Retfærdighed. Dette evner jeg ikke at se.

Sandheden er den, at vort Ændringsforslag i hvert Fald har klargjort tydeligt, at lever man i en tyndtbeholdet Egn i Forhold til andre, skal man have Mandatet for færre Stemmer end en tæt Befolkning; derfor er det ikke at forfusse Principet, naar man samtidig vil have forholdsmæssig Retfærdighed. Og vi mener, det er rigtigt, fordi der er andre Hensyn at tage end blot Hensynet til Stemmerne. Stemmerne skal der tages et ligeligt Hensyn til, men der er ogsaa et Hensyn til, hvor Stemmerne forekommer, og i øvrigt forudsætter Grundloven ogsaa, at vi retter os herefter.

Endelig er der det meget interessante Spørgsmaal om Overflytning af Stemmerne eller subsidiær Stemmeafgivning, hvad man vil kalde det, altsaa en vis kvalificeret Valgmetode, som anvendes andetsteds, f. Eks. i vore Nabolande. Men vi har som sagt ikke ment, vi havde tilstrækkelig Tid til at gennemarbejde dette Spørgsmaal i den Tid, der har været til Raadighed; det er et Spørgsmaal, der skal undersøges grundigere, hvis man skal ind derpaa.

Endvidere er der Forholdet mellem Partikandidater, det vil sige de Kandidater, som stiller sig i Tilslutning til et bestemt Parti og derved samler dettes Stemmer sammen, og de Kandidater, som stiller sig uden for et Parti. Ogsaa dette Spørgsmaal trænger til en grundig Overvejelse. Den Mand, der stiller sig et eller andet Sted, maa betragtes som valgt i det Øjeblik, han faar et Antal Stemmer, svarende til Stemmegennemsnittet her i Landet og Gennemsnittet i det Omraade, hvor han har stillet sig. Muligheden for Opnaalese af Valg for en Mand, der staar uden for Partierne, men har Tillid hos en Vælgergruppe i Befolkningen eller hos en bestemt Egns Befolkning, saa at denne kan blive repræsenteret paa Rigsdagen, skal altid holdes aaben, men hele Spørgsmaalet trænger til en grundigere Behandling, end det har været muligt at give det.

Man kommer derfor ganske naturligt ind paa den Tanke, naar det ikke har været muligt indenfor det givne Tidsrum at behandle alle de Spørgsmaal, der bør behandles, naar det drejer sig om en varigere Valglov, om det da ikke havde været rigtigere at vente, indtil den Kommission, der nu skal nedsættes, havde afsluttet sine Under-

søgelsel og sine Overvejelser, og saa bygge en varigere Valglov herpaa. Det har vi ogsaa nævnt i Udvalget, men det har Flertallet i denne Sal ikke ønsket, og derfor har vi ment det rigtigt, at vi saa ogsaa gav Udtryk for, hvordan vi ønskede, at den midlertidige Valglov, som vi altsaa skal have, indtil en varigere Valglov kan skabes ved Kommissionsarbejdet, skal se ud.

Jeg skal først vedrørende de Ændringer af teknisk Natur, som vi er Medforslagsstillere til sammen med Flertallet, sige, at det er netop Ændringer af rent teknisk Natur, Ændringer, som man vilde gennemføre, mener jeg da, selv om man ikke stod over for, skal vi sige, en valgpolitisk Revision, eller en politisk Revision af Valgloven. Derfor stemmer vi naturligvis for dem, det følger jo alene deraf, at vi er Medforslagsstillere til dem. Men de har faaet en udførlig Omtale af Udvalgets ærede Ordfører, saa jeg skal ikke gøre flere Bemærkninger hertil.

Saa er der det, jeg kunde kalde de valgpolitiske Ændringer, stillet af Flertallet under Nr. 9, det vil sige Flertallet bestaaende af Socialdemokrater, Radikale og Kommuniste. Angaaende disse Ændringer følger det af sig selv, naar man gennemtænker, hvad vore egne Ændringsforslag gaar ud paa, at vi vil undlade at tage Stilling til dem. Der er dog en af Ændringerne, nemlig Nr. 25, som vi i og for sig godt kunde stemme for, fordi den er en klar Forbedring, ogsaa efter vore Synspunkter, i Forhold til Regeringsforslaget. Den er allerede omtalt. Det er den Ændring, der gaar ud paa at bruge den største Brøks Metode som Beregningsgrundlag i Stedet for den Saint-Laguéske ved Tildelingen af Tillægsmandater. Med denne Ændring er den Urmelighed, at et enkelt Parti kunde faa Tillægsmandat paa under Stemmegennemsnittet i et Omraade, nemlig for 11 000 Stemmer, og saa miste et Mandat et andet Sted, i hvert Fald udryddet.

Naar vi har ment det nødvendigt at stille vore egne Ændringsforslag, er det selvfølgelig ikke bare for at have en Masse Arbejde og Besvær, men det er fordi vi ikke kan anerkende det Grundlag for Regeringsforslaget — det sagde vi allerede ved første Behandling —, der ligger i at bygge paa Folketal og Vælgertal fra henholdsvis 1910 og 1911, og den særlige Beregningsmetode, som fremgik af den saakaldte Arealkvotient, og kunde vi ikke gøre det i en Valglov, der formentlig skulde have varigere Karakter, kan vi saa meget mindre, naturligvis, være med til det i en midlertidig Valglov. Vi maa have Lov til at mene, at det Grund-